

STUDENTEN-WEEKBLAD.

Redacteuren: M. H. Damme Jr., R. A. Verwey, J. F. C. Wrede.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is f3,50, bij vooruitbetaling f3,— per jaar.
De jaargang loopt van 1 October tot 30 September.
De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

UITGEVER:
J. WALTMAN Jr.
DELFT.

Inzendingen die Dinsdagmiddag 12 uur niet aan het redactie-adres zijn bezorgd, kunnen niet meer in het eerstkomend nummer worden opgenomen.
Het adres voor redactie en administratie is: Binnenwatersloot 33.

Lid der Redactie geworden:
G. A. ABENDANON.

Met het volgend nummer begint de 4^e jaargang.

REDE

GEHOUDEN DOOR DEN

President van het Delftsch Studenten-Corps,
den Heer G. C. OP TEN NOORT,
bij gelegenheid van de plechtige Inauguratie der Candidaat-leden,
op Vrijdag 27 September 1901.

Mijne heeren,
Senatoren, Honorair-senatoren en leden
van het Delftsch Studenten-Corps.

Een hartelijk welkom roep ik U allen toe, die gekomen zijt om tegenwoordig te zijn bij de plechtige inauguratie der Candidaat-leden. Deze middag nog zal het Corps 133 leden meer tellen, die mede hebben te waken over het wel en wee van onze corporatie. Ik wensch U toe, dat gij U niet vergist hebt in deze nieuwe krachten, maar in hen een hechten steun zult vinden in Uw streven naar vooruitgang en verbetering van ons Corps.

En nu mijne woorden tot U, Candidaat-leden.

Alvorens U door mijn hamerslag te inaugureeren tot leden van ons Corps, wil ik U toespreken. Op veel wil ik U wijzen, want ik heb de overtuiging dat gij er Uw voordeel mee kunt en zult doen in Uw studententijd.

Van af dit oogenblik zult gij niet meer vernederd worden, zult gij niet meer worden behandeld als een individu zonder ziel of wil, ja soms minder dan een redeloos dier. Drie weken lang hebt gij veel moeten verduren van menschen, die U geheel vreemd waren. Velen Uwer hebben zich zonder twijfel afgevraagd, wat het nut van dat alles is. Het juiste antwoord echter zullen weinigen hebben gevonden.

Gij hebt U van het student-zijn een hemel voorgesteld, die slechts te betreden was na door een hel te zijn gegaan. Gij hebt U het onaangename getroost, om later des te rijker beloofd te worden. Dat onaangename nu, de groentijd is niet een bloote vorm, het is eene eerste noodzakelijkheid tot instandhouding van ons Corps.

De groentijd is eene verplichte kennismaking tusschen Corpsleden en Candidaat-leden. Zonder een groentijd zou de kennismaking tusschen ouderen en jongeren belangrijk verminderen, ja ongeveer verdwijnen. En wat zou een Corps zijn zonder dat de leden er van elkaar kennen?

Alle eenheid zou verloren gaan en wederzijdsche appreciatie zou ophouden te bestaan.

De leden van het Corps hebben U met groote ruwheid behandeld in de afgelopen weken om U te leeren kennen. Zij hebben U de ruwste, onbeschaamde dingen gevraagd om te zien of gij eene persoonlijkheid waart of niet.

Zij wilden weten, wat zij aan U zouden hebben onder verschillende omstandigheden. Zij wilden weten of gij over Uwe principes en beweringen hadt nagedacht of dat het slechts napraterij was van vroeger gehoorde zinnen.

Zoo zijn wij aan het tweede punt van voordeel, dat de groentijd U gebracht heeft. Gij hebt U zelve beter leeren kennen. Gij allen hebt in deze laatste 3 weken dingen gedaan, die gij van U zelve niet verwacht zoudt hebben. Gij zijt dikwijls het antwoord schuldig gebleven, als gij Uwe beweringen en principes verdedigen moest. Kortom gij hebt Uwe eigen kleinheid gevoeld en dat is de eerste schrede op het pad, dat voert tot werkelijke grootheid.

Nederigheid en het besef hebben van eigen kleinheid, spoort aan tot het verwerven van meer kennis en tot het harden van ons eigen karakter. Pedanterie en zelfvoldaanheid doet ons indutten op een molshoop, terwijl wij ons verbeelden op den top van een hoogen berg te zijn gezeten.

Om werkelijk een rustig en gemotiveerd zelfvertrouwen te bezitten moet Uw kennis aanzienlijk vermeerderen en moeten Uwe principes niet berusten op beweringen van anderen maar de vrucht zijn van eigen waarnemen, denken en redeneeren.

Tracht Uw aanstaanden studententijd te besteden tot het verwerven van deze eigenschappen. Dan zult gij goed voorbereid later den strijd in de groote maatschappij kunnen aanvaarden en gij zult niet onder gaan, maar zeggend uit den strijd te voorschijn treden.

Toen gij het besluit naamt hier te gaan studeeren en Corpslid te worden, waart gij vervuld van vage idealen over een groot en vrij studentenleven.

Nu zult gij moeten leeren waarachtig student te zijn. Gij zult moeten leeren hoe die vrijheid waardig en nuttig te besteden zoowel voor U zelve als voor anderen.

Gij moet leeren student te zijn.

Het zal U niet zoo gemakkelijk vallen als Gij wellicht denkt.

Vele gevaren en verleidingen staan U te wachten. Laat niet alleen de wil goed zijn; maar ook het vleesch sterk om weerstand te bieden aan al het slechte en lage; dat niet op zal houden U met een Sirene-gezing te lokken.

Uw ouders en voogden, die U liefhebben en deze gevaren kennen, hebben U met een bang hart naar Delft zien vertrekken en vragen zich angstig af of gij sterk genoeg zult blijken om boven te blijven drijven.

Zij hebben vanaf Uw prilste jeugd getracht U in te prenten tal van goede begrippen en mooie gedachten van deugd, eerlijkheid, matigheid, liefde, ijver en honderd andere om U voor te bereiden voor Uw later leven, als gij hun hulp en raad zult moeten ontberen.

Al deze teere zaken hebt gij in Uw groentijd hooren bespotten en bekladden. Gij hebt schier louter bruutheid, groote ruwheid gezien. Dat heeft U pijnlijk aangedaan en twijfel doen rijzen in Uw ziel over dingen, die gij vroeger als hoogste wijsheid en waarheid hebt beschouwd.

Vergeet echter niet die lessen, die U vroeger gegeven zijn door menschen, die meer dan ieder ander Uw waarachtig welzijn op het oog hadden, maar leer er uit, dat niet alles zoo mooi en goed is als gij dacht, en wees van nu af aan er op bedacht, dat gij zult moeten strijden om Uwe gedachten en daden zuiver en rein te houden.

Tracht niet door U af te zonderen van de samenleving deze dingen te ontgaan. Vroeg of laat zult gij toch blootgesteld zijn aan alle gevaren en verleidingen van de groote maatschappij en gij zult onvoorbereid zijn.

Nu is het tijd om te leeren kennen, te strijden en zich te harden, maar tevens zal het voor U zijn een tijd van hoog genieten.

Zoodra Gij student zult zijn, hebt gij te beschikken over eene ongekende vrijheid. Besteed deze zoo goed mogelijk. Vergeet niet waarvoor gij hier gekomen zijt, namelijk Uw studie; maar vergeet ook vooral niet den tijd, die U rest te benutten om U naar lichaam en geest zooveel mogelijk te ontwikkelen.

Hiertoe wordt U ruimschoots de gelegenheid gegeven door onze Corpsgezelschappen en vereenigingen.

In de eerste plaats wil ik memoreeren de Societeit Phoenix als oudste en grootste Corpsvereeniging.

Gaat daar veel heen, zoowel naar de bovenleeszalen met hare uitgebreide en leerrijke bibliotheek, als naar de conversatie- en billardzalen, waar gij Uw vrienden zult ontmoeten en spreken; waar gij vriendschapsbanden zult aanknoopen voor het leven. Dank zij de belangrijke vergrooting, die thans bijna voltooid is kan de Societeit Phoenix meer dan ooit voldoen aan deze behoeften harer leden.

Ik noem U verder Odin, Apollo, Vrije Studie, Debating, Laga, Caroussel, Tooneel, IJclub, Cricket- en Voetbal, Weerbaarheid, Amateur Photographen, Igov en Hockey- en Bandy.

Gij zult even als wij trots zijn op de geooogste lauweren van deze vereenigingen. Uw hart zal sneller en vuriger kloppen als gij de overwinnaars inhaalt met muziek en wapperende vānen.

In deze vereenigingen zult gij U kunnen oefenen en bekwamen naar lichaam en geest. Verzuim niet gebruik te maken van deze goede en aangename gelegenheid, die U geboden wordt. Later zoudt gij er berouw van hebben, en het zou te laat komen, want de gelegenheid zal zich nooit meer zoo uitgebreid aan U voordoen.

Deze vereenigingen van hun kant verwachten ook Uw steun en medewerking. Zij hebben door jarenlange volharding en oefening een eerste standpunt weten te verwerven. Maar jonge krachten zijn noodig om dat standpunt te blijven handhaven. Aan U is het aanstaande eerste jaars deze jonge en frissche krachten te geven.

Zoo gij hen met Uw geest of lichaam al niet alle helpen kunt in haar streven, steun hen dan zooveel mogelijk door Uwe belangstelling, want de vereenigingen zijn de schoonste sieraden van ons Corps, die wij hoog in aanzien moeten houden.

Candidaat-leden, gij zijt van af van middag verplicht ons Corps en hare vereenigingen te helpen en te steunen, waar gij kunt.

Als gij straks studenten en dus Corpsbroeders van ons zijt, wordt U mede de verantwoordelijkheid opgedragen om te zorgen, dat ons Corps zal blijven groeien en bloeien zooals tot heden het geval is geweest.

Hiervoor nu is niet voldoende eene jaarlijksche contributie te betalen, maar hoogere en zwaardere plichten zullen op U rusten. Gij moet uw gaven en uw kennis aanwenden in het belang van ons Corps. Niet ieder is door de natuur gelijkelyk bedeeld. Laat een ieder echter geven, wat hij kan zonder opschroeverij, maar eenvoudig en eerlyk en het zal dankbaar aanvaard worden.

Degene onder U die beschikken over meer kennis en talent dan anderen moeten niet met minachting neerzien op hunne zwakkere broeders.

De zwakkeren moeten zich niet uit overmatige bescheidenheid of beschroomdheid onttrekken aan het Corpsleven. Integendeel werpt U er allen geheel in. Toon vóór alles belangstelling in het doen en laten van ons Corps, dat is de eerste plicht van ieder Corpslid. Leer en geniet en het zal U later te stade komen.

Betracht verdraagzaamheid en vergeet vooral niet, dat zoo gij het in het een of ander oneens zijt; het Uw eerste gedachte moet zijn strijden en overwinnen; maar eerst begrijpen en doorgronden de beweegredenen van anderen. Dan leert gij elkander apprecieeren en gij zult vrienden kunnen worden met andersdenkenden.

Heb niet te vlug een oordeel, want Uwe ervaringen en overpeinzingen zijn te weinig geweest. Maar hebt gij U eenmaal een oordeel gevormd, laat het dan zijn een oordeel, dat ernstig en eerlyk overwogen en voor U zelf met redenen omkleed is en dat gij niet aan den eersten den besten behoeft prijs te geven, die anders denkt.

Geloof echter niet; dat ik U wil laten leven als oude en wereldwijze mannen. Het is geenszins mijn doel U afkeerig te maken van spontane uitingen. Het is mooi en meestal goed als een jonge man zich spontaan uit. Want het is dan het hart dat spreekt en Uwe harten zijn nog te jong om verdorven te zijn.

Schaam U niet om feest te vieren en te jubelen dat de muren er van daveren. Geniet van Uw mooie en frissche jeugd met volle teugen.

Later in moeilijke en sombere perioden van Uw leven zal de herinnering aan dezen zorgeloozen tijd in staat zijn U op te beuren en de wolken van om Uw hoofd te verdrijven.

Heden avond nog zult gij ter eere van Uwe inauguratie Uw eerst studentenfeest vieren. Ontbreekt er geen van allen en laat het een mooi helderklinkend feest zijn, waarmede gij Uw intrede doet in onze studenten-maatschappij.

Nogmaals zeg ik U: geniet van Uw studententijd zooveel gij kunt, maar keer zoo nu en dan tot U zelve in en overdenk of Uwe levenswijze de ware is. Overdenk in zulke momenten of gij niet te veel toegeeft aan Uwe lusten, of gij Uwe studies niet verzaakt, of gij Uwe plichten als mensch en Corpslid niet vergeet.

Te studeeren zijt gij verplicht jegens Uw ouders en voogden en jegens U zelve. Uw plichten als Corpslid te vervullen zijt gij verplicht door het feit van lid zijn.

In ledental wordt ons Corps steeds sterker. De leden van hun kant zijn verplicht zorg te dragen, dat de waarde der uitingen en de grootte der prestatie van ons Corps in gelijke mate toeneemt met deze numerieke vermeerdering.

Candidaat-leden gij staat aan den vooravond van een nieuw leven. Neem U ernstig voor naar Uw beste krachten dit leven te volbrengen.

Draag er zorg voor, dat gij U nooit zult behoeven te schamen over Uw studententijd.

Het is een onbetwistbaar voorrecht boven anderen student te kunnen zijn en vrijheid te hebben van doen en laten. Besteedt gij dezen tijd goed, dan zult gij gelouderd en als een beter mensch later Uw intrede doen in de groote maatschappij.

Ik acht het een groot voorrecht U deze dingen te hebben kunnen zeggen. Wees er vast van overtuigd, dat ik het beste met U voorheb en zelf heilig doordrongen ben van de waarheid mijner woorden.

Gij zult echter niet blindelings aannemen hetgeen ik U gezegd heb. Ik heb echter de gelegenheid gehad Uw aandacht te kunnen vestigen op vele toestanden en begrippen waarover Gij vroeger misschien weinig of in het geheel niet hebt nagedacht.

En nu Candidaat-leden ben ik aan het einde van wat ik U zeggen wilde op dezen voor U zoo gewichtigen en blijden dag.

Ik verzoek U thans allen op te staan.

Zoo dadelijk zal mijn hamer vallen en gij zult lid zijn van ons Corps.

Leg voor Uzelve de plechtige belofte af een waardig lid van het Delftsch Studenten-Corps te zijn. Draag zorg den naam van ons Corps smetteloos over te kunnen geven aan Uwe opvolgers.

Beloof, dat gij, waar gij komt dezen naam hoog zult houden en alzoo zorg zult dragen, dat het Delftsch Studenten-Corps een waardige plaats blijft innemen naast de andere Studenten-corporaties in ons Vaderland.

Ontvang dan van mij het hooge recht lid te zijn van ons Corps.

Candidaat-leden, met dezen hamerslag inaugureer ik U tot leden van het Delftsch Studenten-Corps.

Groenen-Uitvoering van Apollo.

Op het oogenblik leven wij. Ten minste, als wij leven, dan leven we. Maar daarna . . . is het uit, voor onze stof in ieder geval; en onze lichamen zullen rotten en stinken, en wormen zullen daarin kruipen — onopgeloste dissonant. Als tonen, die gillen en huilen, en valsch uitbrullen, dat het oor schijnt te scheuren. O, mijn God, hoe het kan. O, muziek; o mijn God, mijn muziek, God Muziek, hoe kan het!!

Want Gød zijt ge, verheven hoog boven menschen en hun klein gedoe, met vuile blazen in hun lichaam. En alsof dat niet genoeg was, moeten zij varkensblazen gooien. . .

Als een gebed klonk Chopin's heerlijke schepping, een nocturne, opstijgende klanken, als adoratie van al wat schoon en edel is, als eene uiting van het reiken naar het ideaal, het hoogste in den mensch, goddelijk. En ondertusschen zette Vondel een idioot kalotje op, en keek, alsof hij het zuur had. Leuk, heel leuk, godslasterlyk leuk.

Dooreen vloeiden voor mij de rhapsodie's in dicht en muziek, van twee met ziel begenadigden:

Heerlijke klanken, en

While the eagle of Thought rides the tempest in scorn,
Who cares if the lightning is burning the corn.

O Life, o Beyond,

Thou art strange, thou art sweet.

Love us, God! love us, man! we believe, we achieve:

Let us love, let us live

For the acts correspond;

We are glorious, and die

And again on the knee of a mild Mystery

That smiles with a change,

Here we lie.

O Death, O Beyond

Thou art sweet, thou art strange!

O ja, maar ik schrijf een verslag van het groenen-concert. De Senaats-praeses heeft het gezegd: Apollo heeft weinig te wachten van wat dit jaar is aangekomen, op eene enkele uitzondering na.

No. 1. Ländliche Serenade. Het werd me heusch te kras. De dirigent deed zijn best, maar de rest..... Waarachtig, ik kon niet blijven, ik moest de zaal uit. Men applaudisseerde hevig.

Ik was zoo geschrokken, dat ik No. 2 ook grootendeels buiten doorbracht. Toen hoorde ik de valsche tonen niet meer zoo; de muziek trok me aan, en

No. 3 was niet zoo erg slecht.

No. 4. Piano-solo. Marsch uit Tannhäuser. De pianist — Biljardt — in 't begin zenuwachtig, in de zaal lawaai. Maar later hoe langer, hoe beter, tot eindelijk ware muziek werd gegeven. Twee keer werd de man gebiseerd. Het was uitstekend.

Na de pauze werd ook het orkest beter, zoo zelfs, dat in het allerlaatste stuk, Mendelsohn's Athalia-marsch, iets werd voortgebracht, dat een prettigen invloed had, eene vroolijke, opgewekte stemming veroorzaakte.

Biljardt was ook na de pauze uitstekend, vooral in Chopin's Nocturne.....

Het was eea avond die kon dienen als type voor heel het studentenleven — een leuk, oppervlakkig gedoe van studenten, die erg voornaam willen zijn, hier hunne voornaamheid toonend tegenover de groenen. Nu en dan eene uiting van iets laags, dierlijks, maar ook van een streven naar hooger dingen, onbewust verlangen naar God, het ideaal.

R. V.

Lubben.

Binnenkort, wanneer de groentijd ten einde zal zijn en de ontgroende candidaat-leden door den hamerslag geïnaugureerd zijn, zal men weer kunnen genieten van eene instelling die mij tegen de borst stuit. En dit is: het lubben. Ik zelf heb er mij ook wel eens aan schuldig gemaakt. Och het is zoo verleidelijk om voor eene vereeniging waar men wat voor gevoelt nieuwe leden te winnen. In het winnen van nieuwe leden schuilt natuurlijk niet de fout, maar in de manier waarop. Het is en blijft een feit dat telken jare vele nieuw aangekomenen tegen hun wil geprest worden lid van deze of gene vereeniging te worden. Dit is algemeen bekend. Op het eind van het jaar bedanken dan ook massa's leden voor verschillende vereenigingen, blij ontheven te zijn van den last hen door hun eerstejaarslidmaatschap opgelegd. Het wordt heel gewoon gevonden en zij die het vorig jaar als slachtoffer vielen van dezen mos helpen dikwerf het volgend jaar mede om deze gewoonte in zwang te houden.

Dat men voor een of andere vereeniging eene gepaste reclame maakt is zeer goed en is aan te prijzen. Dat geeft wat leven en door de vereenigingen moet ook het corps bloeien. Maar ook de inlichtingen, die verstrekt worden omtrent het nuttige van die of die vereeniging hebben hun grens en die grens wordt in de weken die komen ver overschreden.

Eerst op de sociëteit worden zij, die pas ontgroend zijn en dus nog altijd eenigszins onder den zedelijken invloed van de studenten staan overgehaald om van ik weet niet hoeveel vereenigingen lid te worden. Het heet dan: „van de hoofdvereenigingen zooals Odin, Laga, Apollo en Weer-

baarheid, ja daar moet men, als het kan van allemaal lid zijn. Die presteeren wat naar buiten en houden de eer van het Corps op." Dit is nu wel waar, maar al is men lid van het corps daarom hoeft men nog niet al de of de meeste vereenigingen finantiëel te steunen. Verleden jaar bedroeg het lidmaatschap van Laga met hoofdelijken omslag vanwege het 25-jarig bestaan bijna 25 gulden. Werd iemand dus geprest lid te worden dan betaalde hij voor de eer van het Corps waarvan hij nog niets kende dan den groentijd 25 gulden. Het kan best gebeuren dat iemand niet aan roeien doet en er niets voor voelt. Om dan een bankje van 25 gulden neer te leggen, alleen voor de eer van het Corps, nou dat is nog al veel. Zijn de pas geïnaugureerde eerste-jaars, of te bang de sociëteit te bezoeken vanwege het lubben, of zijn zij daar den dans ontsprongen, nu dan hebben de heeren studenten nog wel een ander middelje. Gauw een bakje gehuurd, hoogen hoed op en wat adressen ogeschommeld en dan wee den eerste-jaars die thuis getroffen wordt. Zijn wijn en biervoorraad wordt aardig gedund en het zal hoogst zelden gebeuren dat de ongenooide gasten den gastvrijen (?) bewoner verlaten zonder een lid voor hunne vereeniging gewonnen te hebben. Dat men de kamer van een onbekende ongevraagd binnendringt, daar het noodige lawaai schopt en den man tenslotte nog zooveel geld aftroegelt, kan heel studentikoos zijn, maar is dat net optreden? Al is men honderdmaal student, men dient er toch wel aan te denken dat alles zijne grenzen heeft.

En nu wat de zedelijke zijde aangaat. Wat te denken van eene vereeniging die hare uitgaven dekt met de gelden van leden die tot het lidmaatschap gedwongen zijn? Kunnen de leden en zij die de vereeniging steunen willen zelve de uitgaven niet dekken, dan moeten of die uitgaven verminderd worden, of de vereeniging opgeheven worden, maar nooit mag eene vereeniging haar bestaan danken aan gelden, die op slinksche manier verkregen worden. Eene vereeniging bestaande uit leden die allen uit vrijen wil lid geworden zijn kan en zal bloeien. Het standpunt waarop de vereeniging staat is veel steviger en fraaier. Gymnastiek, roeigezelschappen etc. in andere steden bestaan toch ook zonder gepreste leden.

En dan: lijdt het corps niet, door dat lubben?

Velen zijn geen corpslid om finantiëele redenen. Nu, die 15 gulden zullen het hem niet doen, maar wel wat er bij komt. In z'n eerste jaar is men idem zooveel kwijt aan vereenigingen waar men zeer dikwijls niets aan heeft. Bleef het bij die 15 gulden, licht dat er meer waren die niet gedurende hun studententijd overal aangekondigd werden met de inleiding: Het is een Knor. Dit, dat Knor zijn, is iets wat men zijn geheele leven meevoert. En trouwens het corps dient allen te omvatten en niet door uitsluiting, gevolg van finantiëele redenen een gedeelte van de toekomstige ingenieurs te doemen geen lid daarvan te zijn. De kosten van het lidmaatschap van dat corps dat, dank zij de maskerade vrij hoog is, dienen evenwel ook verlaagd te worden, doch hierover mogelijk eens later.

AMI.

INGEZONDEN.

Geachte Redactie.

Thans ben ik nog op de Burgerschool, maar ook ik hoop eenmaal in Delft te komen en er den litterairen rol te vervullen, die mij toekomt.

Mijn broer stuurt mij altijd het Studenten-Weekblad, en gelukkig, want die twee laatsten waren prachtig.

Er zijn dus nog kèrels in Delft, die wat durven. Of is het geen durf, in twee kolommen druks viermaal hoer, sodemieter, billen en snol neer te schrijven? Er zijn dus nog mannetjesputters in Delft, die niet stiekem zitten te vuilbekken, maar zelfs over het onuitsprekelijke „het" durven schrijven en nog wel te onderteekenen met hun eigen naam. Ik weet J. d. A., ook gij zult bespot worden omdat gij de realitiek van het realisme hebt gerealiseerd, maar weet dan, dat er op de Burgerschoolen nog jongeren zijn, die wel zes kolommen durven te besnollen en macro-neeren. Een ander niet-realist ziet in een hoer slechts iemand om „het" mee te doen. Maar gij niet, gij ziet ze lichtrood, donkerrood, wijnrood, bloedrood, wit, blauw, geel, groen, paars, alleenlijk door het realisme dat gij hebt aangedurfd. Een niet-realist ziet ze slechts zitten in

café's of hotels, maar gij laat ze als lieflijke Maria's, in dorpskerkjes wonen.

En toch hoe bescheiden zijt gij in uw grootheid, terwijl de redactie zeker alles wat gij had gestuurd zou hebben opgenomen, geeft ge slechts een fragment. En gij zijt eerlijk, realistisch-eerlijk in uw eerlijk realisme; had ge niet kunnen schrijven „fragment uit een voltooiden roman”? Maar neen, gij wist in uw bescheidenheid dat hoe gij uw roman ook tooide met snollen en hoeren hij nimmer voltooid kon zijn zoo er nog gewone platburgelijke allemans woorden in stonden. Ook ik wil nu gaan inzenden nu het blijkt dat deze redactie het „genot aandurft.” Ziet hier vast een onvoltooid fragment, van het fragment van mijn onvoltooiden roman geheeten het „Het privaat”.

„En terwijl hij daar zat geheel alleen afgesloten van het om-hem staande, hoorde hij het groote leven, dat in hem bruisde. En toen „h-t” gedaan was, kwam hij in de huiskamer bij vader en moeder. Zij wisten niet van de Groote Behoeftte die hij daar gevoeld had, de behoefte naar een rein leven, den Innerlijken Drang die zijn binnenste verscheurde, de drang om iets groots te doen. Maar hoe kan het ook anders, had hij daar niet gezeten, als een eenzame monnik in zijn kluis, aan wier lieflijke weemoed vrome zielen hun gebeden zouden opzeggen.”

Durf nu nog eens redactie en neem den volgenden maal mijn geheele fragment op, laat Holland zien dat er nog mannen zijn die gezond Hollandsch kunnen schrijven.

EEN REALIST.

Oproep.

Zij die voor de Delftsche Toynbee-vereeniging eenig teekengerei, leesboeken, etc. over hebben, worden beleefd verzocht voor hunne armere medemenschen een en ander af te zonderen.

Gaven zullen door mij gaarne in ontvangst genomen en aan het bestemde adres bezorgd worden.

J. F. C. WREDE.

Berichten en mededeelingen.

Woensdag 2 October, 's avonds 8 uur in Zaal Kruif,
3e VOORDRACHT VAN PROF. ENRICO FERRI.

Kaarten voor de 3e en 4e lezing à f1,50 verkrijgbaar.

Verkiezing Commissie tot Behartiging der
Studiebelangen.

Candidaten kunnen gesteld worden tot Vrijdag 4 October, 4 uur en wel voor de afdeelingen: C. I., W. I., M. I., T en B₁-B₂ door minstens vijf voor S. I., door minstens twee voor B. I., door minstens een stemgerechtigde van die afdeelingen.

Stemming zoo noodig 7 en 8 October. Herstemming zoo noodig 10 en 11 October en wel: den 1en dag Hoofdggebouw Polytechnische School van 12—12¹/₄ uur en van 12³/₄—1¹/₄ uur, en den tweeden dag in een der teekenzalen of laboratoria van iedere afdeling.

Door de regelingscommissie zijn candidaat gesteld:

C. I.: W. J. NIERMEYER.	R. A. VERWEY.
W. I.: H. S. HALLO.	M. D. CHARLOUIS.
M. I.: J. A. GRUTTERINK.	L. HUPKES.
T.: H. JONKER CZN.	J. G. POWW.
B ₁ B ₂ : J. T. C. ETTY.	F. C. VAN LIER.
S. I.: R. G. LEEGSTR.	
B. I.: J. GRATAMA.	

NB. Alle studeerenden hebben 't recht van candidaatsstelling en stemrecht voor hunne afdeling(en) behalve zij die voor de eerste maal ingeschreven zijn.

V. D. BROEK,
Secr. Reg. Comm.

Adres der Commissie is: Hoofdggebouw P.-S.

ADVERTENTIEN.

Er is gelegenheid voor 12 Heeren
om te DINEEREN.

Adres VERVERSDIJK No. 50. (1013)

Er bestaat gelegenheid voor 10 à 12
personen om te DINEEREN aan een
besloten Tafel.

Aanbevelend,
E. J. RENCKENS,
Hypolitusbuurt 22.

Te 's-GRAVENHAGE met NOVEMBER aangeboden:

een net gemeubil. Zit- en Slaapkamer,
gelegen aan de Huygensstraat onmiddellijk bij de Delftsche
tram en Hollandsche spoor. Te bevragen bij den Heer
J. WALTMAN JR. of DEN HAAG, MOLENSTRAAT 4.

De ondergeteekende beveelt zich beleefd aan tot
het overschrijven van DICTATEN.

E. A. EMOND, Groote Markt 18. (1023)

RIJJOOL.

De ondergeteekende houdt zich beleefd aanbevolen voor
levering van

Wijnen, Champagne, Likeuren,
enz., voor het a. s. feest.

Telefoonnummer 188.

Aanbevelend,
J. J. G. BOERE,
Hypolitusbuurt 2.

Ivens Foto-Artikelen.

Uitsluitend verkrijgbaar bij
ADR. VAN OOSTEN,
Koornmarkt 46, DELFT.

P. C. B. TEN BOSCH, MAGAZIJN VAN PIANO'S EN ORGELS.

Oude Delft 17, (Rotterdamsche Poort), Delft.

Speciaal adres voor het HUREN VAN PIANO'S.
Billijke conditiën; geregelde maandelijksche stemming.

Ondergeteekenden bevelen zich beleefd aan tot
het leveren van

BOUQUETTEN, KRANSEN
en verdere Bloemwerken.

T. KOESLAG & ZN.
Koningsplein 23.

PIANO'S IN HUUR.

PIANO'S IN HUUR ad f 5 per maand
PIANO'S IN HUUR inbegrepen het

PIANO'S IN HUUR Stemmen

PIANO'S IN HUUR bij F. J. RAAR,
PIANO'S IN HUUR NIEUWSTRAAT 6-8, DELFT.

STUDENTEN-WEEKBLAD.

Redacteuren: M. H. Damme Jr., R. A. Verwey, J. F. C. Wrede.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is f3,50, bij vooruitbetaling f3,— per jaar.

De jaargang loopt van 1 October tot 30 September. De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

UITGEVER:

J. WALTMAN Jr.
DELFT.

Inzendingen die Dinsdagmiddag 12 uur niet aan het redactie-adres zijn bezorgd, kunnen niet meer in het eerstkomend nummer worden opgenomen.

Het adres voor redactie en administratie is: Binnenwatersloot 33.

Cursus Ferri I.

ARBEID, ELLENDE EN SOCIALISME.

In bijna iedere periode van de geschiedenis vinden we een uitdrukking die in zich de kern sluit waarom zich de heersche ideologie beweegt. Zien wij bijvoorbeeld naar het tijdperk der Fransche revolutie, dan vinden we daarin telkens gesproken van „rechten van den mensch”, wat als 't ware de formule was, waarin zich de geheele ideeëgang van dien tijd opsloot. Wanneer we nagaan welk woord in onzen tijd deze plaats inneemt, dan is het ontegenzeggelijk het woord „socialisme”, dat het karakteristieke denkbeeld van dit tijdperk vertolkt.

En meer dan eenig idee van welken tijd ook is het socialisme iets, waaraan niemand zich kan onttrekken, dat over de geheele aarde zich verspreidt. De socialistische beweging is waarschijnlijk alleen te vergelijken in belangrijkheid bij die welke tijdens de opkomst van het christendom heerschte, maar toch overtreft ze ook deze in intensiteit, daar het christendom was een ideaal met een godsdienstige achtergrond, terwijl het socialisme zich geheel op de werkelijkheid baseert, en terwijl de christelijke beweging zich slechts tot een klein gebied en een bepaalde groep van menschen beperkt, is er bijna geen landstreek of persoon, die zich op den duur aan de invloed van het socialisme kan onttrekken.

Als een bewijs van de verbreiding der socialistische strooming moge gelden het feit, dat Nansen tijdens zijn noordpool-expeditie op den eersten Mei met zijn 12 tochtgenooten op het ijs met een roode vlag ging manifesteren, zoodoende, al wist hij niet of hij ooit weer in bewoonde gewesten zou terugkeeren, toch zijn solidariteit uitdrukkende met alle werkers, die in welk deel van de aarde ook, op dien dag ijverden voor de vrijmaking van den arbeid.

En het ligt ook in den aard van het socialisme om een strooming van groote algemeenheid te zijn, want niet is het socialisme zoo maar het uitvloeisel van de ideeëgang van de een of den ander, het is natuurlijk en noodzakelijk voortgekomen uit de menschelijke ontwikkeling, het is het kind der beschaving, het onvermijdelijk gevolg van de burgerlijke maatschappij.

Laat ons thans zien, waarom inderdaad het socialisme een noodzakelijkheid is.

Er zijn drie wijzen waarop men tot socialisme geraakt: uit eigenbelang, door gemoedsovertuigingen en door wetenschappelijk onderzoek.

De eerste vorm kan voor het gezelschap, waarvoor deze lezing wordt gehouden buiten bespreking blijven, aangezien er wel niemand onder de toehoorders zal zijn, die de ellende zóó zelf heeft gevoeld, dat dit hem tot socialisme zou drijven. Zeer velen komen tot een soort van socialisme echter door het medelijden dat het lijden van anderen bij hen opwekt. Ze willen gaarne een groot deel van hun overvloed afstaan en op alle mogelijke wijzen aan deze ellende verhelpen wat ze kunnen. Toch moge dit heel goed en edel zijn, in werkelijkheid is de onder de economische drang lijdende menschheid zeer weinig met hun streven gebaat, daar voor hen allen het bijzonder geval, niet het algemeene bestaat, daar hun streven zich slechts richt tegen de symptomen, niet tegen de oorzaken.

Dit laatste doen slechts zij, die op wetenschappelijke wijze uitgaande van de wetten, die de maatschappijontwikkeling beheerschen, tot het socialisme geraken en die er zich aan overgeven, niet uit philantropie of welke gemoedsreden ook, maar omdat zij er het onvermijdelijke van moeten erkennen.

Om wetenschappelijk het socialisme af te leiden moeten we teruggaan tot de oudste tijdperken der menschheid, om te zien hoe uit hare evolutie de grondslagen van het socialisme te voorschijn komen; want juist de geologische en archeologische nasporingen van de laatste helft der vorige eeuw hebben in de voorhistorische ontwikkeling van de menschheid twee oogenblikken vastgesteld, die beslissend zijn geweest voor hare geheele verdere ontwikkeling, waarvan het socialisme in den loop der tijden het logisch uitvloeisel moest zijn.

Het eerste dezer oogenblikken is geweest de verandering van het zwervend nomadenleven in een leven met vaste woonplaatsen. Het is duidelijk, dat deze verandering niet alleen in de toestanden maar ook in de geheele ideeëgang een groote omkeering moest brengen. Zoo is het eerst toen, dat ontstaan zijn ideeën als grondeigendom en vaderland, die later op de geschiedenis der menschheid een enorm groote invloed hebben gehad, ja volgens de klassieke staathuishoudkundigen, met Ricardo aan het hoofd, de grond van de geheele geschiedenis vormen (dit laatste is niet de theorie der socialisten).

Door de palaeontologen wordt de voor-historische ontwikkeling der menschheid in verschillende perioden ingedeeld:

1°. het archaeolithisch tijdperk of het tijdperk van de onbewerkte steen.

2°. het néolithisch tijdperk, het tijdperk van de bewerkte steen, waarin wapenen en werktuigen van bewerkte steen worden gevonden.

3°. het bronzen tijdperk.

4°. het ijzeren tijdperk; hiermede komen we in de historische tijden.

In het archaeolithisch tijdperk valt de overgang van het nomadenleven tot het geregeld leven. In deze periode, die alle volkeren doorgemaakt hebben, ofschoon in verschillende tijden, zooals blijkt uit de grondlagen en aardvormen waarin de overblijfselen hiervan worden gevonden, heerschte nog een uiterst geringe beschaving. Zoo zijn alle volkeren hierin kanibalen geweest, en vinden we op 't gebied van zedelijk leven alleen sporen van enkele gebruiken van begrafenissen. Als werktuigen vinden we alleen puntige kiezelstenen voor speerpunten enz.

In het néolithisch tijdperk vinden we, ook al in verband met het leven op vaste woonplaatsen, huisdieren n.l. de hond en het rund. Ook leefde de mensch niet meer in holen maar we vinden overblijfselen van woningen; als zoodanig zijn vooral merkwaardig de paalwoningen in de Zwitsersche meeren. Kanibalisme komt niet meer voor; de mensch oefent landbouw uit.

We vinden twee typen van gedenkteekenen, de „dolmens” voor begraafplaatsen, de gedenkstenen voor gebeurtenissen.

Het zeer opmerkenswaardige van deze periode is echter, dat we er in vinden overblijfselen van werkplaatsen, waar dus vereeniging heerschte bij den arbeid. Want dit is het tweede groote moment in de voor-historische ontwikkeling: waarop de mensch niet langer alleen en alleen voor zich

werkte, maar waarop hij in samenwerking met anderen en door verdeling van arbeid een regeling bracht in de voortbrenging.

Uit deze twee beslissende momenten: de vestiging op vaste woonplaatsen en de regeling van den arbeid, is onze geheele beschaving voortgevloeid.

De menselijke arbeid is de eenige bron van alle rijkdom. Wel is waar hebben we de natuurgaven en de natuurkrachten, maar er is toch steeds menselijke arbeid noodig geweest om hieruit inderdaad waarde te verkrijgen.

In de verschillende tijden der geschiedenis is deze arbeid verricht door slaven, door lijfeigenen en door loonarbeiders. Deze drie vormen van arbeid kenmerken de gang der beschaving. Allereerst toch is er slechts klasseverschil mogelijk, wanneer er bezit bestaat, wanneer men een geregeld leven leidt. Hier vóór toch heerscht een werkelijke gelijkheid van allen, en indien er ellende wordt geleden door gebrek aan voedsel, zoo is deze algemeen. Met het bezit echter komen er tegenstellingen, verschil in positie, die zich vooral gronden op het recht van den overwinnaar op de overwonene. Dikwijls hoort men zeggen, dat er altijd rijken en armen zijn geweest, maar dit is niet waar, want het gaat slechts op voor de historische tijden.

De overwinnaar maakt van de overwonene zijn slaaf, door wien hij de voor zijn onderhoud noodzakelijke arbeid laat verrichten. De slaaf neemt dus ongeveer de positie in van een huisdier, van een automobiel met een zekere mate van intellect. Uit een juridisch zedelijk of godsdienstig gezichtspunt is de slaaf absoluut rechteloos, de eigenaar kan met hem doen wat hem goeddunkt, maar in zijn wezen zelf heeft de slaaf een zekere bescherming tegen zijn meester. De slaaf toch vormt een eigendom evenals een stuk vee, en nu is het lijnrecht met de belangen van den meester in strijd om zijn eigendom te vernietigen of te bederven. Vandaar dat de slaven in 't algemeen geen materiele ellende kenden of alleen wanneer door misgewas of anderszins de meester zelf ook gebrek leed. Werkeloosheid is voor den slaaf geen nadeel, deze geeft hem alleen rust, maar zijn meester zal hem blijven voeden, ook als hij niet werkt, daar hij anders zijn eigendom verliest.

De moderne loonarbeider is in 't bezit van staatkundige zedelijke en godsdienstige rechten als ieder ander, maar in dit opzicht is hij bij den slaaf achtergesteld, dat wanneer een crisis in de industrie ontstaat, waardoor het hem onmogelijk is werk te vinden, hij meteen zijn voeding, zijn levensonderhoud, verliest. Hij kent de gedwongen werkloosheid en er is niemand om zijn levensonderhoud te verzekeren.

Eerst dan treedt de maatschappij handelend jegens hem op, wanneer hij door nood gedrongen zich als misdadiger tegen hare instellingen heeft gedragen. Dan ontnemt ze hem zijne andere rechten en geeft hem als gevangene voeding en huisvesting.

De lijfeigene is een tusschentrap tusschen de slaaf en de loonarbeider; hij heeft een zekere vrijheid, maar mag niet van de grond gaan of van de werkplaats, waar hij zijn arbeid verricht, maar omgekeerd is hem ook deze arbeid en het levensonderhoud, dat die hem verschaft, gewaarborgd. Dat deze positie voor hem in vele opzichten verkiezelijk is boven die van vrij arbeider, bleek wel het sterkst toen bij de Ukaze van den Czar de lijfeigenschap in Rusland werd opgeheven, en het juist de lijfeigenen waren, die zich hiertegen het hevigst verzetten.

In alle tijdperken der geschiedenis, waarin deze verschillende productiewijzen heerschten, hebben personen geleefd, die, uitgaande van de natuurlijke gelijkheid van alle menschen, geijverd hebben voor het geven van een daarmede overeenkomende gelijke positie aan allen.

Deze kunnen we socialisten noemen.

Opmerkelijk is hoe de vorm, waarin zij zich die gelijkheid dachten, samenhang met de omstandigheden, waaronder zij leefden. Zoo vinden wij in de „Republiek” van Plato nog slaven om de ruwe arbeid te verrichten.

Hoe dikwijls en hoe logisch deze gelijkheidsidee zich ook vertoonde, de pogingen om iets er van te verwerkelijken, mislukten telkenmale en moesten ook wel mislukken, daar de voorwaarden nog niet vervuld waren, waaronder een socialistische maatschappij zou kunnen ontstaan.

Noch de sociale romans van een Thomas Morus (Utopia) of een Campanella (Zonnestaat), noch het werken van utopisten als Fournier, Saint-Simon, Robert Owen, hebben iets duurzaam kunnen tot stand brengen, omdat zij nog niet kenden, en ook in hun tijd nog niet aanwezig was „de” voorwaarde die het socialisme mogelijk moet maken: dat namelijk het kapitaal, de voortbrenging, dermate is gecon-

centreerd, dat het mogelijk is, dit te exploiteeren door allen ten bate van allen.

Deze concentratie is eerst begonnen nadat door de fransche revolutie de bourgeoisie de gelegenheid had gekregen zich vrij te ontwikkelen.

De maatschappij is geen macaronitaart, die men kan kneeden zooals men wil, ze vervormt zich volgens logische en vaste wetten. Zoo is in districten van Italië, waar de Fransche revolutie zonder invloed is gebleven, het streven der socialistischen hierop gericht, de feodaliteit ten val te brengen, ten einde de bourgeoisie gelegenheid tot hare ontwikkeling te geven, aangezien geen socialistische productie mogelijk is, vóór en alleer onder de invloed der bourgeoisie een voldoende concentratie van kapitaal en productie heeft plaats gehad.

Marx en Engels nu zijn het geweest, die wetenschappelijk hebben geconstateerd, welke wetten deze maatschappij vervorming beheerschen en wel hoofdzakelijk door drie groote ontdekkingen die ze gedaan hebben.

1°. het beginsel van de klassenstrijd: hoe in ieder historisch tijdperk er is geweest één klasse, die door zijn eigenbelang en tot zijn onderhoud genoodzaakt was een andere klasse te exploiteeren en te onderdrukken, waarbij steeds de onderdrukte klasse een strijd heeft gevoerd tot hare emancipatie. Eerst wanneer de productie is gesocialiseerd, zal de laatste klassenstrijd gestreden zijn, doordat dan de oorzaak der klassenverschillen: de eigendom van productie-middelen is opgeheven.

2°. De leer der meerwaarde: het karakteristieke der tegenwoordige kapitalistische productiewijze, waarbij de eigenaar der productie-middelen aan den producent niet uitkeert de waarde (d. i. het equivalent in arbeid) van zijn arbeid doch slechts datgene, waarvoor de arbeider zijn meest noodzakelijke levensbehoeften kan verkrijgen, aangezien hem geen keus overblijft, dan dit te aanvaarden of te verhongeren.

3°. Het historisch-materialisme, de leer hoe in ieder tijdperk de ideologie beheerscht wordt door de productiewijze, waaronder men leeft.

De uit deze beginselen opgebouwde wetenschap (en die in den loop van de cursus ook nog nader zullen worden toegelicht) is nu het socialisme, waartoe men door verstandelijke redenering komt. Wel moge Bernstein het socialisme geen wetenschap noemen, aangezien het zich niet alleen met waargenomen feiten maar ook met hetgeen in de toekomst zijn zal bezighoudt, wie een ruimer opvatting omtrent het begrip wetenschap hebben, wie erkennen dat het wel degelijk wetenschappelijk is, deduceerend te werk te gaan, zullen uit hun leer de zekerheid, de overtuiging putten, dat onze maatschappij zich beweegt en vervormt naar eene waarin bij een gemeenschappelijke exploitatie der productiemiddelen een billijke verdeling der producten zal plaats hebben, naar een socialistische maatschappij.

J. F. L.

John Ruskin. „Fors Clavigera”.

Uit: „Fors Clavigera”, verzameling van brieven aan werklieden. Uit het Engelsch door B. H. Met voorrede van FR. VAN EEDEN.

(Vervolg en slot).

Van Eedens voorrede bevat, behalve een lofspraak op het boek en eene waarschuwing tegen kritiekloos lezen een eenigszins onbeholpen aanval op de sociaal-democratie, die dunkt mij, beneden 's dichters waardigheid is — en die bovendien met het overige deel der voorrede niets te maken heeft.

Van Eeden is een groot bewonderaar en geestverwant van Ruskin, en het is merkwaardig op te merken, hoe dicht beide mannen soms tot elkaar naderen — zelfs in stijl en wijze van uitdrukking.

Dezelfde welgekozen en overdachte woorden — dezelfde beschaafde, ja aristocratische stijl — dezelfde rijkdom aan beelden, die we bij van Eeden gewend zijn, treffen ons ook in hooge mate in Ruskins boek — en men zou zeggen, dat het Ruskins invloed is, die aan van Eeden die soberheid van expressie heeft gegeven, die zijne opmerkingen zoo scherp doet uitkomen, zoodat hij nadenken moet verwekken, waar hij dat bedoeld heeft.

Van Eeden zegt in die voorrede dat Ruskin wetenschappelijker is dan de zich wetenschappelijk noemende socialisten

van toen en nu. In hoeverre de vergelijking, met de socialisten juist is, wil ik hier niet beoordeelen, maar werkelijk is Ruskin's methode, ofschoon vluchtig en populair schijnende, eene diep wetenschappelijke, waardoor hij blijk geeft van eene groote mate van menschenkennis. De eenvoudige manier, waarop hij de zoogenaamd ingewikkelde vraagstukken weet te ontleden en tot hun ware grootte terug te brengen — de zuivere opmerkingen, de scherpzinnige en duidelijke wijze van redeneering, zijn bewijzen dat wij hier met een verstandig, geleerd en helderziend man te doen hebben, die volkomen zijn onderwerp meester is.

Toch is het niet altijd gemakkelijk deze „brieven aan werklieden” te lezen door den grooten rijkdom, aan gedachten dien zij op sommige plaatsen bevatten, gedachten, die meest alle gehuld zijn in zeer eenvoudige beeldspraak die echter juist door haar eenvoud een zekere mate van scherpzinnigheid noodig maakt, om de bedoeling ervan te begrijpen. Ook de groote hoeveelheid toespelingen op gebeurtenissen uit de geschiedenis, — de mededeelingen omtrent schilderijen en bouwwerken, over verschillende bouwstijlen en zoo voort maken, zou men zeggen, een grootere mate van ontwikkeling noodig, dan waarover een arbeider gewoonlijk beschikt.

Het is dan ook geen boek, om geregeld door te lezen, en daarna terzijde te leggen, maar om het voldoende te waardeeren, moet men niet meer dan een paar brieven tegelijk lezen, die meestal voldoende stof ter overdenking zullen opleveren. Dit is zeer wel doenlijk daar de brieven elk geheel afzonderlijk geschreven zijn, en meestal een bepaalde gedachte min of meer volledig behandelen, ofschoon het werk wel degelijk een geheel — een afgeronde levensbeschouwing vormt.

Zeer vaak zal men in dit merkwaardige boek bladzijden of brieven vinden, waarmee men het volstrekt niet eens kan zijn — die men op 't eerste gezicht in tegenspraak acht met het geheel, of die geheel onbegrijpelijk schijnen. Er is werkelijk vaak tegenspraak — een gevolg van Ruskin's eigenaardig karakter — echt Engelsch aristocraat-grondbezitter-kunstenaar en rood communist, hebbende een grooten eerbied voor de oude instellingen, voor bisschopsmutsen en koningskronen, voor alles wat ideaal is in de historie en tegelijkertijd minachtende zijn eigen klasse om haar zelfzucht, haar bedrog en haar woeker.

Hij wil strikte gehoorzaamheid aan ideale regeerders, maar de tegenwoordige regeerders veracht hij uit 't diepst van zijn hart — hij wil hertogen en graven, die wonen in kleine, onaanzienlijke huizen, omdat zij, als staande boven wereldsche ijdelheid geen behoefte aan pracht en praal hebben.

Hij blijft in alles vasthouden aan de gezags-idee, hij stelt zich ideale heerschers voor, wier wetten stiptelijk door het volk gehoorzaamd zullen worden, omdat ze goed zijn, en omdat het de plicht van een volk is, de wetten te gehoorzamen — „als Engelschen” zegt hij „is het uw eerste plicht aan de Engelsche wetten te gehoorzamen, onverschillig of die rechtvaardig zijn of onrechtvaardig, tot dat er betere zijn, maar wacht u wel, de bestaande wetten te veranderen, voor gij in staat zijt, aan goede te gehoorzamen.”

Ruskin is een wijs man, en diensvolgens weet hij het onwijze duidelijk waar te nemen en te onderscheiden van het andere — hij onderscheidt het echte van het valsche en de grenslijn trekt hij scherp en duidelijk — en datgene, wat aan den verkeerden kant van die lijn ligt haat hij met diepen haat en afkeer, die vaak door zijn keurigen stijl heen te lezen is — zie bij voorbeeld wat hij zegt van menschen, die villatjes bewonen op een plaats, waar vroeger een mooi bosch en boerenwoningen waren. Eerst beschrijft hij de smakeloosheid van hun huizen — de onnatuur van hun omgeving, en gaat dan aldus verder:

„Gaats eens na, wat eigenlijk het leven is voor de menschen, die er genoeg mee nemen, het in zulke plaatsen door te brengen, en wat de menschen zelve wel moeten zijn. Van de mannen, hun vrouwen en hun kinderen, die in deze huizen leven, bezit waarschijnlijk niet een vijfde deel gewone mannen- of vrouwenbekwaamheid, kennis of middelen tot geluk. De mannen kunnen schrijven, zeer zeker, en rekeningen opmaken, en elken dag naar de stad gaan, om daarmede hun levensonderhoud te verdienen; de vrouwen en kinderen kunnen wellicht vertelselboeken lezen, op ordinaire manier dansen en pianospelen met een ongevoelige vaardigheid van voordracht, maar niet één lid van de geheele familie kan koken, vegen, een spijker of een paal

inslaan, of een draad spinnen. Nog minder zijn zij bekwaam voor fijner werk. Zij weten niets van schilderen, beeldhouwkunst of architectuur, en zijn volkomen onbekend met de wereld-litteratuur van hun eigen of eenig ander land. Zij denken er nooit aan, een wandeling te maken, en daar de wegen zes mijlen in den omtrek enkel-diep onder slijk en steenen liggen, zouden zij het ook niet kunnen, al wilden ze. Zij kunnen van hun tuinen niet genieten, want zij hebben verstand noch kracht genoeg, om erin te arbeiden. De vrouwen en meisjes hebben geen andere genoegens dan elkaar bezoeken te brengen met valsch haar, goedkope japonnen van bonte stoffen, machinaal gemaakt, en hoog gehakte schoenen waarvan het model haar geleverd wordt door Parijsche prostituées van het minste slag; de mannen hebben geen benul van iets anders dan bedriegen in zaken; geen genoegens dan rooken of eten; en geen idee, noch eenig vermogen om ideeën te vormen, van wat er in deze wereld groots volbracht, of goeds gezien is.”

Hier zien we Ruskin's hoog-beschaafde natuur, die zich stoot en wondt aan het grove, leelijke, lage en platte — den kunstenaar, die het geluk zoekt in schoonheid en wijsheid — en die weet, dat het daar alleen te vinden is.

Ook Ruskin's opmerkingen over economie, vooral zijn kritiek op de heerschende ideeën der staathuishoudkunde zijn scherp en duidelijk, maar hij heeft die opmerkingen niet kunnen samenvoegen tot een afgerond systeem — waar hij dit beproeft, zooals in zijn ontwerp voor de te stichten kolonie, waarvoor hij $\frac{1}{10}$ van zijn vermogen beschikbaar stelde, mislukken zijn pogingen geheel, het St. George's gilde (zooals zijn kolonie heette), was van te voren ten doode opgeschreven, en het is hier en daar vermakelijk, Ruskin lang en breed over de voortreffelijkheden van dit plan te hooren uitweiden. Hij geeft heele voorschriften, hoe de menschen van die kolonie moeten zijn — eerlijke en vroolijke landlieden, oprecht gehoorzaam in den dienst van God — en hoe zij zich gedragen moeten — hij geeft aan, welke boeken zij zullen mogen lezen en welke niet — hoe hij een courrant voor hen zal samenstellen en lezingen voor hen houden — hoe zij hun dag moeten verdeelen; hij schrijft voor, dat er geen stoommachines op zijn kolonie mogen zijn, en dat iedere jongen in een gezin een hoefijzer en een tafel moet kunnen maken: kortom hij speelt Voorzienigheidje op een manier, die zich wel droomen, maar niet uitvoeren laat, en die dan ook a priori de mislukking van dat plan kan doen voorspellen.

Het is het hooge standpunt, waarop hij zich stelt, dat hem hierbij de bestaande toestanden te veel over 't hoofd doet zien, wanneer hij de middelen ter verbetering zal aangeven, maar dit hooge standpunt waarborgt hem het diepste inzicht in de fouten der hedendaagsche samenleving, en in de wetenschap die meent, haar te verklaren.

Een voorbeeld van zijn voorbeeldige kritiek is het antwoord op het volgende citaat uit Mr. Faucett's „Handboek voor Staathuishoudkunde (ongeveer net zoo bij Pierson te vinden):

„Wij hebben (zegt Faucett), als de vereischten voor de voortbrenging drie dingen aangegeven; grond, arbeid en kapitaal. Daar dus grond, arbeid en kapitaal onmisbaar zijn voor de voortbrenging van rijkdom, is het natuurlijk te veronderstellen, dat de rijkdom, die voortgebracht wordt, toekomt aan de eigenaren van den grond, den arbeid en het kapitaal, welke respectievelijk tot zijn voortbrenging hebben bijgedragen. Het aandeel in den rijkdom, dat aldus toegewezen wordt aan den eigenaar van den grond heet pacht, de portie, aan den arbeider toegewezen heet loon, en de belooning van den kapitalist rente”. „Gij kunt opmerken (antwoordt Ruskin), dat in dezen zeer verdienstelijk helderen zin beiden, de eigenaar van den grond en de eigenaar van het kapitaal, ondersteld worden, personen te zijn, die absoluut niets uitvoeren. Als zij eenige bijdrage leverden tot het werk, en zich zodoende vereenzelvigden met den arbeider, zou het vraagstuk der drieledige verdeling direct ingewikkeld worden; — in werkelijkheid doen zij nu en dan het een en ander, en verdienen derhalve een deel, niets slechts van de pacht, evenmin alleen van de rente, maar ook van het loon. En telkens is er uitbarsting van bewondering in de dagbladen voor het „werk”, door de opperste klassen verricht, waarvan ik u, zooals gij u herinneren zult, ook mededeelde, dat een groot deel ervan maar een vorm van spel (een concurrentiespel) is. Over 't geheel dus kan de stelling van den professor te Cambridge geacht worden juist te zijn ten opzichte van de bestaande feiten; de eigenaars van grond en kapitaal zijn feitelijk in een staat van Waardige Rust, gelijk de

arbeiders in een staat van — (tenminste zoo hoor ik het altijd vermeld in de dagbladen) — Waardigen Arbeid.

Maar Prof. Faucett's zin, hoewel, zooals ik zeide, verdienstelijk helder in vergelijking met andere geschriften over dit onderwerp, is toch niet zoo duidelijk als hij kon zijn, en nog minder zoo wetenschappelijk als hij kon zijn. Hij is inderdaad gracielijk verfraaiend in het gebruik (in het laatste zinsdeel), van de drie woorden „aandeel”, „portie” en „belooning” voor één en dezelfde zaak; maar het is niet de duidelijkst denkbare taal. De zin, juist gesteld, zou zóó moeten luiden: „Het deel van den rijkdom, toegewezen aan den eigenaar van den grond heet pacht; het deel, toegewezen aan den arbeider heet loon; het deel, toegewezen aan den kapitalist heet rente.”

En gij kunt terstond het voordeel zien, van dezen zin tot meer eenvoudige termen terug te brengen; want Prof. Faucett's sierlijke taal heeft dit gevaar in zich, dat „Belooning” (een veel grootscher woord dan „deel”) eerder duizend pond sterling dan drie-en-een-halve shilling per dag schijnt te bevatten. En niet vóór er een wetenschappelijke reden aangegeven kan worden, om reeds van te voren de deelen als zoo onevenredig aan te duiden, hebben wij het recht, die te kennen te geven door eene ornamentieke verscheidenheid der taal. Ook is Prof. Faucett's zin, gelijk ik zeide niet heelemaal wetenschappelijk. Hij grondt het geheele beginsel der verdeling op de fraze: „het is natuurlijk te veronderstellen”. Maar ik heb nooit gehoord van eenige andere wetenschap, die gegrond was op wat „natuurlijk was te veronderstellen”. Vertellen de wiskundigen van Cambridge dan, in deze gevorderde tijden, aan hun leerlingen, dat het natuurlijk is te veronderstellen, dat de drie hoeken van een driehoek gelijk zijn aan twee rechte? Neen, in het onderhavige geval, het spijt mij, het te moeten zeggen, heeft men het soms heel onnatuurlijk gevonden, zoo iets te onderstellen en zoo uitermate onnatuurlijk, dat het ontvangen van een „belooning”, of een „portie” of een „aandeel”, door Dante en meer zulke eenvoudige menschen uit de Middeleeuwen beschouwd werden als een van de ergste zonden, die tegen de natuur begaan konden worden, en zij, die zulk een interest ontvingen, werden geplaatst in eenzelfde cirkel van de Hel met de lieden van Sodom en Gomorra”.....

Hoe scherp stelt Ruskin hier de kwestie op zijn eenvoudige en eigenaardige manier — hoe strak is hier de lijn getrokken — en hoe nauwkeurig het echte van 't valsche onderscheiden — hier is Ruskin in de eerste plaats de menschenkenner, die weet, met wie hij te doen heeft, en de man van vernuft, en kennis, die de gebreken aantoot.

Het geheele boek door vindt men telkens bladzijden, die waard zijn overgeschreven te worden, zooals zij daar staan, die een afgerond geheel — een stukje „savoir vivre” vormen — men zie zelf en denken na.

De — bijzonder moeilijke — vertaling is niet volmaakt, maar zeer leesbaar — het weglaten van eenige brieven doet geen schade aan 't geheel.

S.

INGEZONDEN.

Geachte Redactie.

Van U ben ik zoo gelukkig geweest een schrijven ontvangen te hebben, waarin gij — zinspelend op een uitdaging aan de volgers van Rerum Novarum, dewelke niet werd aanvaard doch ook niet werd afgewezen — mij wel melden wilt, sprekende over de heer J. J. C. Willekens: „De examens zijn nu voorbij en hij wacht nu slechts op het begin van Uwe zijde en hoopt U dan in het S. W. te woord te staan.”

Nu zij het mij veroorloofd mijn bevreemding te uiten over de houding die mijn geëerde tegenstander Willekens tegenover ons schijnt te willen innemen.

Immers het kan U moeilijk onbekend zijn dat enkele vrienden met mij toch veel meer dan eenmaal van onze verboden overtuiging kwamen getuigen. Zelfs gebeurde dit, geloof me, zoo herhaalde malen dat men in de veelvuldigheid onzer uitingen niet ganschelijk ten onrechte een contrast ging zien met het zich uiten van hen wier namen ook ongenoemd algemeen bekend zijn.

Mag dan, waarde Redactie, niet verwacht worden, dat de „zuijgers” na belofte van beterschap nu eindelijk eens te spreken aanvangen, en het woord bij de belofte voegen?

En ik meen het na te mogen laten den heer Willekens de nummers van het S. W. te dicteeren, waaruit hij den prikkel vinden zou tot een heiligen aanval.

Mogelijk was de aanvang van zijn aanval krachtig genoeg, als hij begon met het Christendom tegenover het Socialisme te stellen.

TH. V. D. W.

Aan den Heer TH. V. D. W.

Door de welwillendheid van een der redacteuren ben ik in staat, in dit zelfde nummer nog uw schrijven te beantwoorden.

Ook mij zij het geoorloofd mijne bevreemding te uiten over uwe houding van thans. Nauwelijks eenige maanden geleden hebt gij uw „Handschoen” toegeworpen aan de volgers van „Rerum Novarum.” Direct daarop antwoordde ik, na het examen bereid te zijn met U over het artikel uit de Katholiek, de oorzaak van het werpen met den handschoen, van gedachten te wisselen. En nu wilt gij dat ik begin met het Christendom tegenover 't Socialisme te stellen. Mijnheer v. d. W. ik hoop dat U zelf het ongerijmde van dit wenschen zult inzien. De eenvoudige kwestie is dat U aanvalt „om in een paar artikels uwerzijds het absurde van de kritiek over Marx in de Katholiek aan te toonen”, en dat mijne houding zal zijn volgens afspraak: verdedigend. Vindt U het zelf niet absurd, iets te verdedigen zonder te weten van welken kant de aanval het sterkst woeden zal?

J. J. C. W.

Barnum en Bailey.

Sinds lang zijn in ons land geen voorstellingen gegeven, die zoo druk bezocht zijn, als die van Barnum en Bailey; het is dan ook wel de moeite waard, zoo'n verzameling beesten en mensch-beesten is nog zelden bijeengebracht.

Aan het genot van de onbeschaafde menigte worden honderden acrobaten opgeofferd. Is het niet treurig, dat om de menigte te vermaken, jonge meisjes zich van eene enorme hoogte naar beneden laten vallen, mannen en vrouwen door de lucht zweeven, terwijl één misgreep hun dood kan zijn. En dan de tentoonstelling van al die mismaakte wezens. Zouden zij al niet ongelukkig genoeg zijn door hunne mismaaktheid, zou geen der toeschouwers gevoelen hoe ellendig het voor hen is bovendien nog te kijk te staan, en de spotternijen der kijkers aan te hooren?

Maar het treurigste is, dat het in onze maatschappij zoo ver gekomen is, dat vele mismaakten er hun vak van moeten maken zich te laten bekijken, om geen gebrek te lijden.

Alle gelegenheden, waar iets ruws en gevaarlijks te zien is, worden door de groote massa bezocht. Blijkt daar niet uit, dat bij die massa het gevoel verstompt is, en dat het hoog tijd wordt dat gevoel te ontwikkelen. Maar leeren gevoelen kost geld; in een armoedig krot, meestal te weinig eten, de ouders geen tijd naar de kinderen om te zien, wordt het gevoel niet ontwikkeld.

Verschillende voorwaarden moeten vervuld worden, wil men aan dezen toestand een einde maken.

De ontwikkeling van het verstand is al een eerste voorwaarde, waar zich onmiddellijk als tweede aansluit de omgang der verschillende klassen.

Zij kunnen zich vereenigen in gebouwen, en daar te zamen goede kunstvoortbrengselen zien, lezen en hooren.

Maar weer is het groote bezwaar: geld!

Het volk heeft geen geld, nauwelijks genoeg om te leven; wordt zoo'n instelling toch opgericht, zooals hoogstwaarschijnlijk te Rotterdam gebeuren zal, dan heeft het weer veel weg van liefdadigheid, en de beste elementen uit het volk zullen zich schamen gebruik te maken van de giften der kapitalisten.

Daarom zou mijn wensch zijn, dat iedere stad van gemeentewege één of meer gebouwen voor dergelijke doeleinden inrichtte. Er zou eene goede bibliotheek moeten zijn, nu en dan schilderijen ten toon gesteld moeten worden, terwijl 's avonds de verschillende standen elkaar daar ontmoetten, en met elkaar het gelezene bespraken; dan zou niemand zich behoeven te schamen er heen te gaan.

Q. B.

DE BOEKEN DOOR H.H. DOCENTEN AANBEVOLEN
BIJ DE STUDIE AAN DE POLYTECHNISCHE SCHOOL
ZIJN VOORRADIG IN DEN

TECHNISCHEN BOEKHANDEL

J. WALTMAN JR.

BINNENWATERSLOOT 33.

BOEKHANDEL J. WALTMAN Jr.

BINNENWATERSLOOT 33.

Verkrijgbaar:

Teekenportefeuilles	100 X	75 cM.
”	”	100 X 75 cM. met kleppen
”	”	100 X 150 cM.
”	”	100 X 150 cM. met kleppen.

Op iedere Portefeuille wordt een naambordje, met naam in vergulde letters geleverd.

Teekenborden 100 x 150

” 100 x 75

” 75 x 55

Teekenhaken, Driehoeken, Mallen.

REKENLINIALEN.

Maatstokken, Decimeters, Technische Inkten, Teekenpotlooden, Verfschotels,
Penseelen, Punaisen, Gomelastiek.

DICTAATCAHIERS, SCHETSBOEKEN.

Alle PASSERDOOZEN,

Systeem F. O. RICHTER & Co.,

worden geleverd, tegen de door de fabrikanten vastgestelde prijzen.

De meest gevraagde dozen zijn voorradig.

Boekhandel J. WALTMAN Jr., Binnenwatersloot 33.